

CHARLES UNIVERSITY
Third Faculty of Medicine

Oponentský posudek

dizertace

MUDr. Jakub Křístek

„Anatomie cévního zásobení lidské dělohy s ohledem na transplantaci dělohy“

1. Úvod

Základní orientační údaje

Předložená dizertační práce má rozsah 300 stran, z toho 202 vlastního textu, 94 stran časopiseckých článků a čtyři strany příloh. Textová část je doplněna 85 obrázky, většinou barevnými, a 12 tabulkami. Text dizertace začíná českým a anglickým abstraktem, a dále je členěn klasickým způsobem (Úvod, Cíle práce a hypotézy, Metodika, Výsledky, Diskuze, Závěr česky a anglicky, Literatura, Seznam autorových publikací a Přílohy (články, tvořící věcný obsah podkladu dizertace). Práce je napsaná dobrou češtinou, formálně je upravená přehledně a pěkně se čte.

Stručná kvantifikace

Seznam citované literatury sestává ze 242 položek, seznam autorových prací souvisejících s tématem dizertace má 9 titulů (z toho je kandidát šestkrát prvním autorem, všechny články byly publikovány v časopisech s IF, jejich celková hodnota činí 36,248), dále je uvedena jedna autorova publikace s IF, ale bez vztahu k tématu dizertace, a konečně čtyři publikace v časopisech bez IF. Jedna publikace z první části autorových prací je definovaná jako přehledový článek k tématu dizertace a má IF 1,73.

2. Podrobnější popis obsahu práce:

Úvodní, stostránková část dizertace, je věnovaná široce pojaté problematice cévního zásobení lidské dělohy, především z pohledu transplantační chirurgie. Za velice významný považuji autorův cit pro popis historických kořenů této části anatomie, protože svoji analýzu prezentuje v rozsahu od jednoznačně prvního důkladného popisu děložních cév (Vesalius 1543) až po současné výsledky z tohoto desetiletí. Jsem si zcela jistý, že autor nevynechal ani jednoho z významných anatomů 16. až 20. století, kteří se tématu děložních cév věnovali. Kromě historické přesnosti dokázal autor také tuto problematiku prezentovat i z všestranného klinického pohledu (hemodynamikaděložních tepen, historie transplantace dělohy, její technika a komplikace, vlastnosti štěpů žijících a zemřelých dárkyň atd.).

Cíle práce a hypotézy: v této kapitole prezentuje svůj záměr shrnout dostupné informace o anatomii cévního řečiště lidské dělohy, především z pohledu možností její transplantace, experimentálně ověřit existenci tepenných uterinních kolaterál a popsat jejich význam v procesu transplantace. V detailu definuje cíle práce, sestávající z devíti jednotlivých dílčích sdělení, a to z pohledu jak čisté popisné anatomie, tak i ze srovnání dosažených výsledků s klinickými aspekty této široké a aktuální problematiky.

3. Výsledky:

Kapitoly **Metodika, Výsledky a Diskuze** jsou členěny shodným způsobem a lze je proto souhrnně popsat a analyzovat takto:

- Úvodní práce, ve které měl autor hlavní podíl, je čistě anatomická a popisuje výsledky cévních injekcí děložních tepen, především z pohledu existence a funkční zdatnosti ipsi- a kontralaterálních anastomóz větví a. uterina na děložních štěpech pocházejících ze sekčního materiálu i od dárkyň. Po provedených injekcích byla sledována a hodnocena kvalita jejich výsledků, které je možno shrnout následovně: uvedené anastomózy jsou vyvinuty pravidelně a mohou především při transplantacích pomoci zachovávat vitalitu štěpu. Všechny následující kapitoly se již věnují jak klinické anatomii, tak i aktuální problematice uterinní transplantace, tzn. radiologického hodnocení kvality cévního řečiště dárkyň, ztráty štěpu na podkladě trombózy, publikace prvního souboru českých transplantací dělohy, a významná je i publikace o narození dítěte po transplantaci dělohy získané od nulliparózní zemřelé dárkyně. Celý soubor je zakončen studií o sledování ledvinových funkcí u žen po transplantaci dělohy.
- **Závěr a Souhrn:** shrnují všechny dosažené výsledky, v ucelené jednotě dosažených teoretických i klinických výsledků.

4. Zhodnocení dizertace:

a. *Pozitiva:*

Ve svém celku představuje předkládaná dizertace velmi zdařilé vědecké dílo, které řeší závažný, a z pohledu současné medicíny velice aktuální problém. Řešené téma je ve své podobě i ve svých výsledcích příkladem velice zdařilého metodického přístupu, a to v podobě klasické klinicko-anatomické studie, která výtečně kombinuje exaktní anatomické výsledky s jejich dopady na reálné situace a problémy současné významné klinické praxe. K celkovému technickému vzhledu dizertace mám jenom pochvalnou poznámku, že její technické i odborné kvality zcela splňují požadované nároky na úspěšné postgraduální studium v oblasti experimentální chirurgie.

b. *Negativa:*

- Záporných dojmů a nálezů je, naštěstí, zanedbatelné minimum, a jedná se ve všech případech o technické detaily:
 1. v případech citování více prvních autorů je velice zavádějící jejich nesystematická chronologie, což oslabuje rychlou orientaci ve čtení celého textu;
 2. obvyklým lapsem dizertací je, že nemají úplný pořádek v uspořádání literárních citací. V tomto případě jde asi o jedno procento citací, které jsou buď uvedeny v textu, ale chybí v seznamu literatury anebo opačně.
- Vytčené nedostatky jsou zcela marginálního charakteru a nikterak nesnižují kvalitu dizertace.

c. *Otázky oponenta:*

1. Ze závěrů práce o transatlantické perspektivě dostupnosti vhodných dárců jasně vyplývá jejich veliký nepoměr ve srovnání se stokrát větším počtem případných příjemců. Má autor nějaký nápad, jak do budoucna tuto situaci zlepšit?
2. K práci č. 6: transplantace dělohy od zemřelé nullipary je jistě unikátní záležitost, byla ale provázena celou řadou komplikací. Domnívá se autor, že přesto všechno má tento způsob transplantace dobrou perspektivu?
3. Citace č. 14: autor je uveden jako „Anonymní“ – nebylo možné ho přece jen identifikovat více?

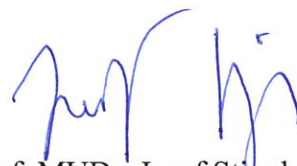
Závěr

Na základě zhodnocení všech předložených faktů se domnívám, že dizertační práce MUDr. Jakuba Křístka představuje velmi zdařilé dílo, jehož hodnota plně odpovídá příslušným normám v PGS oboru „Experimentální chirurgie“. Je také evidentní, že autor je schopen samostatné a kvalitní vědecké práce, jak v oboru klinické anatomie, tak i v transplantační chirurgii.

Doporučuji proto kladné přijetí dizertace, a v případě její úspěšné obhajoby a ve smyslu zákonných norem,

udělení titulu Ph.D.

Praha, 23.10. 2023

Prof. MUDr. Josef Stíngl, CSc.
Ústav anatomie 3. LF UK
Ruská 87
100 00 Praha 10